

**Valtion erityisavustus varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi ajalle
1.8.2022 - 30.6.2023**

Opetvarh 14.06.2022 § 58
163/02.05.01/2022

Valmistelija Varhaiskasvatusjohtaja Pauliina Auranaho

Varhaiskasvatuslain lapsen saamaa tukea koskevat muutokset astuvat voimaan 1.8.2022. Lain muutoksen taustalla on vahvasti lapsen edun ja oikeuden vahvistuminen saada tarvitsemaansa tukea. Mahdollisimman varhain ja tehokkaasti annetun tuen merkitys lapsen tulevalle oppimispolulle ja elämälle on merkittävä. Tiedossa on myös, että lapsen oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tuen vaikuttavuus on korkeimmillaan varhaisina vuosina.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on julistanut haettavaksi valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen järjestäjille varhaiskasvatuslain tuen uudistuksen toimeenpanon edistämiseksi vuosille 2022-2023. Myönnettävä erityisavustus on yhteensä enintään 35 miljoonaa euroa.

Avustusta voidaan käyttää varhaiskasvatushenkilöstön, erityisesti erityisopettajien ja opettajien palkkaamiseen, varhaiskasvatushenkilöstön tukeen liittyvän koulutuksen hankkimiseen (ml. koulutuksiin osallistumisista aiheutuvat sijaiskulut sekä matka- ja päivärahakulut, koulutusmateriaalit ja koulutustarjoilut) ja monialaisen ja –ammattillisen yhteistyön kehittämiseen.

Avustuksella tuetaan tuen uudistuksen toimeenpanoa sekä pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja toimintakäytänteiden ja -kulttuurin kehittämistä tukemalla varhaiskasvatuksen järjestäjien mahdollisuuksia palkata varhaiskasvatuksen henkilöstöä varhaiskasvatuksen tuen lainmukaiseen, laadukkaaseen toteuttamiseen. Lisäksi tuetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittämistä tuen toteuttamisessa sekä moniammatillisen/-alaisen yhteistyön käytäntöjen ja rakenteiden kehittämiseen. Tärkeää on myös entistä paremman jatkumon rakentaminen esi- ja perusopetukseen.

Valtionavustus on osa varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelmaa ja sen toimeenpanoa. Vuosina 2020-2022 Oikeus Oppia -kehittämisohjelman puitteissa vahvistetaan laatua ja tasa-arvoa varhaiskasvatuksessa yhteensä 125 miljoonalla eurolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (valtionavustuslain 7 § 1 mom.):

. Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
. Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.

. Avustuksen myöntäminen on tarpeellista, kun otetaan huomioon hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia ministeriöltä, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty

määräaikaan mennessä. Ministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten. Avustusten käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Selvitykseen sisältyy sekä talousraportointi että tuloksellisuusraportointi. Avustuksen saajalta edellytetään kustannuspaikkakohtaista talousraportointia, jos kyseessä on erityisavustus tai yleisavustus osaan toiminnasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päätöksellään 10.5.2022 (OKM/616/520/2022) myöntänyt lin kunnalle erityisavustusta varhaiskasvatuksen **varhaiskasvatustalouden mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi** yhteensä 209 600 euroa. Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustettavan toiminnan tai hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Avustuksen hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksessä ja sen liitteessä.

Avustusta voidaan käyttää varhaiskasvatushenkilöstön, erityisesti erityisopettajien ja opettajien palkkaamiseen, varhaiskasvatushenkilöstön tukeen liittyvän koulutuksen hankkimiseen (ml. koulutuksiin osallistumisista aiheutuvat sijaiskulut sekä matka- ja päivärahakulut, koulutusmateriaalit ja koulutustarjoilut) ja monialaisen ja –ammattillisen yhteistyön kehittämiseen.

Avustuksella tuetaan tuen uudistuksen toimeenpanoa sekä pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja toimintakäytänteiden ja -kulttuurin kehittämistä tukemalla varhaiskasvatuksen järjestäjien mahdollisuuksia palkata varhaiskasvatuksen henkilöstöä varhaiskasvatuksen tuen lainmukaiseen, laadukkaaseen toteuttamiseen. Lisäksi tuetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittämistä tuen toteuttamisessa sekä moniammatillisen/-alaisen yhteistyön käytäntöjen ja rakenteiden kehittämiseen. Tärkeää on myös entistä paremman jatkumon rakentaminen esi- ja perusopetukseen.

Valtion erityisavustusta myönnetään enintään 80 % kokonaismenoista, joten omarahoitusosuus on vähintään 20 %.

Erityisavustuksella varmistetaan lasten tasa-arvoisen kehityksen, kasvun ja oppimisen tukea kaikilla kolmiportaisen tuen portailla sekä vahvistetaan perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä palkkaamalla yksi varhaiskasvatuksen koordinaattori, yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja kolme varhaiskasvatuksen opettajaa. Lisähenkilöstön avulla varmistetaan, että kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä lapsia ja perheitä tuetaan tasa-arvoisesti, tarveperusteisesti ja matalalla kynnyksellä.

Hankkeen kokonaiskustannus on 262.000 €, josta kunnan omarahoitusosuus 20 % eli 52.400 € ja tulot eli valtionavustus 80 % eli 209.600 €. Kulut jakaantuvat puoleksi vuosille 2022 ja 2023. Talousarviossa ei ole määrärahoja hankkeelle.

Kustannusten kattamista arvioitaessa voidaan todeta, että tavoitteena on saada säästöjä tuen järjestämiseen oikea-aikaisten, tarkoituksenmukaisten ja vaikuttavien työmenetelmien kautta.

Esittelijä	Varhaiskasvatusjohtaja Auranaho Pauliina
Päätösesitys	Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää:

1. Hyväksyä myönnetyn valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi myönnetyn 209 600 euroa osaksi varhaiskasvatuksen talousarvioita, toimintaa ja laadun kehittämistä.
2. Hyväksyä erityisavustuksen vaikutuksena varhaiskasvatuksen talousarvioon kustannuspaikkaan 7322 (Muu varhaiskasvatus) vuodelle 2022 tuloina 104 800 euroa ja menoina 131 000 euroa.
3. Antaa erityisavustuksen käytön tarkemman suunnittelun esittelytekstin toteuttamisraamien pohjalta varhaiskasvatusjohtajalle, joka esittelee suunnitelman lautakunnalle toimintakauden alussa.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.